

BAJTÁRSI

LEVÉL

1962. XV. évf. 11. sz. levél 85. oldal Utrecht, 1962. nov. 15.

AZ ISTEN UJJA .

Az Isten képmására teremtetett ember, a teremtés koronája nem akart egyebet, többet, mást csak azt, amiért a vad a vadonban él: szabadságot! Csak annyit, amennyit a kalitkába zárt gerle: szabadsulást! Szívét égette "A verembe zárt gólya" szenvedése, mely a szabadsulásért véresre verdesett szárnyakkal mult ki!

A szabadságért rajongó magyar nép fegyvert fogott, hogy azt visszaszerezze mielőtt a vasfüggöny mögött kimulik. De "Homo homini lupus!" S a szabadulásáért vergődő gólya fejét a zárt ajtó mögött széjjelverték. Tankcsordák sorozat tüze zudult a szabadságukért vergődő magyar harcosokra, s a vad gyűlölet akna- és gránátoszorozatai irgalom és kegyelem nélkül rombolták, pusztították Európának múkinckekben is gazdag városát, Budapestet.

Hol vagy István király? - szakadt fel százezrek ajkán. S ime a magyar égen a köd hirtelen szertefoszlott, és nagy fényesség kíséretében, arany palástjában a szent király népe felett tündökölt. Két karját az esdeklők fölé emelte, s fájdalomtól sulytva hallatta szavait: "Gyermekeim! A sátn él ma napjait, de áldásom rajtatok. Szellemetek a sátnon győzedelmeskedni fog".

Az istentagadók megrettentek és kétségbeesetten hallgatták az előttük értelmetlen égi szótatot. De amikor eltűnt István király glóriás alakja, a kétségbeesés bosszút szült, és elvetemült gyűlölettel vetették magukat a harcba 1956. október 24-én. Akna aknát, gránát gránátot ért, melyeknek nyomán a Duna gyöngye: Budapest ezer, sebből vérezve fájdalmasan rázkódott, pusztult.

Ahogy a harc fokozódott, a házak ormán hasonló útemben sokasodtak a kivágott közepű nemzetiszínű zászlók. De ezek?... Istenem! Ezek a történéssel szemben süketek, némák és vakok! Magukat az idő viszonytagságának kényelmesen átengedték és a közelükben elröppent ágyugolyók után lengő csücskekkel integettek bucsut.

Süketek?... Némák?... Vakok?... Istenkáromlás! Nézd ott!... a közelükben sem vihar, sem gránát és mégis kifeszített szárnyként, büszkén mutogatják a mételytől megtisztított lyukas testüket. És amott!... mint nyitott Biblia borulnak a harcolók fölé és a szent ügyért övéiket biztatják. Mig azok ott!... lecsüngő szárnyakká formálódtak azért, hogy a sebesült harcosaikat maguk alá rejtsek.

Igy láthatták azt a szabadságharcosok is! Bár a kemény harc soraikat megritkította, mégis megfeszített erővel küzdöttek a szabadság győzelméért. Az ellenség kétségbeesve fokozta tüzejét és a tartalék harcokcsijait is harcba indította.

Az egyik szük utcában vesztegelő harcokcsi is sietve vette utját a csata színhelye felé. A bentlők tekintete máris célpont után kutatott. Észre sem vették, hogy az előttük lévő ház ormán lengő zászló rudját egy gránát, mint villám a fát, elnyirta. A zászló, mint sebzett kőszáli sas lebukott, hogy még egy utolsó nagyot sujtson. Hegyes végét

előre szegezve,erőteljes lebegéssel suhogott lefelé. Mint kiélezett nyíl csapódott a ház előtt elcsörtető harcokosi tetejére,de kárt nem tett a vaskolosszuban. Neki fájt,mert a hegyes végének összezuzódása után erőtllenül összerogyott.

A szomoru végnek csak a lengedező szellő volt a tanuja, s az Eszméért elbukottat végtelenül megsajnálta. Végtisztességük óvatosan alábujt, és utóljára könnyedén meglegebette,majd ravatalozásnak szánya,gondosan végig nyújtóztatta a harcokosi hátulján úgy,hogy a lukas test jól látható volt... s aztán tovább suhant.

A harcokosi irányzója a célpontot már kiválasztotta és keze az elsütő készülékre tapadt,amikor mögéjük,a második utcából éppen akkor fordult be egy másik tartalék harcokosi,mely szintén a harcban való résztvételre kapott parancsot. A parancsnokának szeme máris megakadt az előttük pár száz méterre levő,lyukas zászlóval takart harcokosin. Azt hitte,hogy e harcokosit a szabadságharcosok birtokukba vették és a tűzparancsot sürgősen kiadta. A lövés eldőrdült és nyomában véres vasdarabok kalimpáltak az előbb még célzó harcokosi felett!

oooOooo

B.76.

ÜZENET EGY TÖMEGSÍRBÓL.

Ünnepre hívó harangok szavával,
Szónoklattal és templomi imával
Hősöknek áldoz ma a nagy világ.
Az élők virágerdővel borítják
Elesett katonáik sirját,
...Az én siromra nem jutott virág...

Hol Gül Babának ezer rózsa termett,
És minden jött-ment hitvány idegennek
Télen-nyáron zöldült a cserfa ág,
Horpadt siromon vad csalánok nőnek,
Egy vödör meszet kaptam szemfödőnek,
...Az én siromra nem jutott virág...

Véres fejjel,fakó,kisértet arccal,
Elnyűtt zubbonyban,sáros,rossz bakkancsban,
Ha mégis megjelennék köztetek
Éjjéli órán hazajáró lélek,
Kiráól nincs szobor és hősi ének:
Hányan mernétek nyujtani kezét?

Velem nem illik rokonságba lenni,
A multat szidni kell vagy elfeledmi...
Lássuk,ha tudtok,hát felejtsetek!
De mégis,hogyha szó esik majd rólam,
S a fiam megkérdezné,hogy ki voltam,
Mondjátok el,amit ma üzenek.

Mondjátok el,hogy engem úgy neveltek,
Hogy higgyek azoknak,akik vezetnek,
Mert ki magasan ül,az messzebb lát.
Kizsákmányoltak? Éhbérrel fizettek?
Én azt is láttam,amit építettek:
Templomot,hidat,utat,iskolát...

Mondjátok el majd,hogy én is ott álltam
E rajtam levő halottl ruhában,
Hozsánnát zengő Kassa piacán...
És ez a bakkancs vitt el Kolozsvárra,
Ahol egy nép virágesővel várta,
Ki előttünk járt az idők során.

De akkor már a világ lángban égett,
S mikor veszélyben volt az ősi fészek,
Én nem kérdeztem:ki gyujtagatott?
Oltottam úgy,ahogy a tüzet oltják,
Teljesitettem ezer év parancsát:
"Harcolva védé azt,aki elhagyott..."

S a lángtengerben,részeg véres táncban,
Fogcsikorgatva hittem a csodában,
Hogy vörös hó és sok iszap alatt
Már hajt a buzaszembe rejtett élet,
Tavasza váró örök szent ígéret...
A tél győzött...s a tavasz elmaradt...

Addig pedig,faké,kisértet arccal
Elnyűt zubonyban,sáros,rossz bakkancsban,
Csak hallgatom a patkányok dalát.
Szép fehér nyájban rut fekete bárány,
Vörös szentek között zöldhajtókás sátán,
Kinek sirjára nem jutott virág.

Csákváry Zoltán.

oooOooo

EMLÉKEK SZOLGALATTELJESÍTÉSEM IDEJÉBŐL. /folytatás/

Előzőleg már említettem,hogy vadász ember voltam,sok helyen vettem részt vadászatokon. Többibben hallottam véleményt a vadásztársaktól olyankor is, amikor nem tudták,hogy csőtiszt is van közöttük /vadászatra mindig polgári ruhában mentem/. Ilyen alkalmakkor is sokszor "kisütött a nap",s ezekből is szeretnék izelítőt adni Bajtársaimnak.

D-ben két szárnyparancsnokság működött annak idején,s a másik szárny pk-is öreg vadász-cimbora. Egy alkalommal hallom,hogy a helyi szakaszparancsnokának erősen mossa a fejét a kiderítetlenül maradt őrvadászatokért. Találkozva e szakaszparancsnokkal,érdeklődésemmre elmondotta,hogy a nem messze levő erdőben megint találtak egy őzet, melyet orrvadász megsebzett s az elpusztult. Fél éve már,hogy az illetékes őrs mindent elkövetett a megismétlődő eset kiderítésére,de eredménytelenül.

Kb.2 hét mulva azon a részen jártam vadászaton,ahol az őrvadászkodás történt. Az erdő körül,5-6 Km-re egymástól tanyák voltak,melyeknek tulajdonosai a szakpk.véleménye szerint jómódu, megbizható gazdálkodók. Déli pihenőmön az egyik ilyen tanyától nem messzire üldögéltem egy fatuskón. Szép,napsütéses téli időben a keményre fagyott havon csillogott a nap sugar. A hátam mögötti sűrű erdő részben erősen szólt a puska,fácánoztak. Amint így nézgelődök,látom,hogy 3 vaddisznó jön csendesen felém,melyeket a fácánozó vadászok zavartak fel pihenőjükből. Egyet meglőttem,a másik kettő visszatört a sűrűbe.

A meglőtt vaddisznó elég tekintélyes sulyu volt,s így kocsit után kellett nézmem,hogy hazaszállithassam. Elindultam hát a közelben levő tanyára,hogy annak gazdáját fuvarosnak felfogadjam. A tanya az erdő szélétől kb. 200 m-re feküdt,s a hóban mindenhol nyul,fácán,fogyoly,őz nyomok voltak láthatók. A tanya udvarának nem volt kerítése,s az erdő felé eső részén egy széna és egy lucerna kazal. A széna kazal közelében egy fél fej káposztát találtam, a hóba dugva. Nem ott nőtt,körülötte a havon hosszú,párhuzamos csikok: sörét lövés nyomai.

A gazda 18 éves fia jött elő a komondorok ugatására,és bevezetett a konyhájukba,ahol apját,kb.60 év körüli gazda-embert találtam. Készségesen vállalták a fuvart,s a gazda mindjárt be is fogatott fiával,s míg ő a szekérrel egy kis kerülővel-a helyszínrre hajtott,én a fiuval visszamentem a meglőtt vaddisznóhoz,amelyet aztán hárman tettünk fel a szekérrre. A gazda fia a tanyára ment vissza,én meg a gazda mellé ültem és elindultunk a szekérrel a lo Km-re fekvő D-be.

Utunk 3 Km-es szakasza erdőn keresztül vezetett. Közben a gazda elmondta,hogy ő is sokat vadászott,de miután szemei megromlottak,felhagyott azzal. Beszéde közben hirtelen oldalra fordulva mondta: "ahun fekszik a nyul". Az én szemeim igazán jók még ma is,de nem tudtam a száraz füves,gazos helyen a nyulat meglátni,mire a gazda sugta:"most húzódik lejjebb". Erre már leléptem a szekérről,hogy meglőjjem azt a láthatatlan nyulat. S a nyul olyan helyről ugrott fel,hogy 15 lépésről sem láttam meg fektében,az öreg gazda meg látta azt kb.80 lépésről. E-szembe jutott a káposzta,a sörét-nyomok,s a "megromlott" szemei a gazdának,aki véleményem szerint nagy orrvadász.

./.

Másnap elmondtam tapasztalataimat a már említett szakpk.-nak, aki kijelentette, hogy nézete szerint az említett gazda megbízható, köztisztelőben álló ember, nem tudja elhinni, hogy orrvadászatot folytatna, bár az őzet tanyájának közelében húzódó erdőrészen találták meg.

Kétérdésére dacára haditanácsot tartott az illetékes öpk.-val. Már el is felejtettem a dolgot, amikor egyik reggelen bekopogtatott hozzám a szakpk. s jelentette, hogy a tájékoztatásom után többször lest tartottak a járőrök a szóbanforgó tanya közelében, s tegnap tettenérték a gazdát, amikor káposzta fejeket dugdosott a hóba, s majd az arra erdőből kijött nyulat meglőtte. A nyomban megtartott házkutatás során több őzbőr, igen sok nyulbőr, s kalap mellé kikészített fácánkakas mellének tollai kerültek elő. Igen restelte, hogy így "bedült" a gazdának eddig.

Már említettem, hogy a másik sznypk-a is nagy vadász volt, gyakran együtt vadászgattunk szabad vasárnapokon. Téli időben sok gondot okozott lábámlink vízhatlanná tétele, mert havas, lucskos időben a zsíros bőr dacára is vizes lett estére a lábunk. Egy alkalommal azon a részen vadásztunk, ahol az előbb leirt eset történt, amikor is nagy büszkén kijelentette a nálam jóval idősebb sznypk., hogy "az én lábam többé nem lesz vizes, ide nézz". Láttam, hogy egy vadonat-új, Svédországból importált, teveszőr béléses, gummitalpu hócipője van, ami tényleg vízmentes, de igen sokba került.

Már csaknem dél lett, amikor láttam, hogy "az öreg" erősen iparkodik, a gazos, bokros terepen gyorsan előre húzó vizslája után, de egyszerre megbotlott és elvágódott. Nyomban hallottam azt is, hogy valakinek a fel- és lemenő ágbeli rokonait emlegeti nem valami becéző szavak kíséretében, majd feltápáskodva valamit szedegetett fel a földről. Oda érve láttam, hogy 4-5, nyulfogásra készített, sárgaréz hurkot szedett már össze. Nem messzire e helytől az egyik "erdőtelepítő" kunyhója volt /a facsometéket ültetőkét és gondozókat neveztek így, akik addig, amíg a zsemeték megnőttek, a közöttek területet kapásnövényeknek használták, sok volt köztük az orrvadász/. Elindultunk a kunyhó felé, s közben észrevettem, hogy az öregnek egyik lábán hurok volt, a nyul helyett őt fogta meg, de egyben a vékony, de erős drót átvágta az igen drága vízhatlan hócipő talpát is. Lehajolva, a hurkot lábáról levettem, de az átvágásról nem szóltam semmit. Alig tettünk meg azonban pár lépést, amikor az öreg panaszkodott, hogy hideget érez a jobb lábának talpán. Levit egy fatuskóra, s bal térdére rakva jobb lábát, behajlította a cipőjének gummitalpát, amiből ekkor a harisnya is kilátszott. Erre aztán nyomban tovább folytatta az orrvadász dicséretét. A következő napon pedig a szakpk. érdeklődött erősen a hely után, ahol a hurkot "kivégezték" a vízhatlan vadászcipőt, ebből gondolom, hogy az öreg elmondta neki a történetet.

K...községben minden évben nagy körvadászatot tartottak, amelyen mindig résztvett a vármegye alispánja feleségével együtt, de az illetékes főszolgabíró is, aki az alispán fia volt. Ha szolgálati elfoglaltságom megengedte, én is megjelentem azon. Az első kör után összegyűltek a vadászok, amikor a fasorban feltűnt a lovas csőjőr. Mindenki vadász-jegyét kezdte keresni, hogy a jór. megérkezésekor az kéznél legyen. Az alispán azt gondolta, hogy felesége saját tölténytartójának zsebébe tette az ő vadász-jegyét is, felesége meg róla gondolta azt. Közben a jór. beérkezett, jelentkezett nálamszó nélkül elővettem vadász-jegyemet és átnyújtottam a jv.-nek. Észrevettem, hogy az alispánék idegesen kutatnak a tölténytartóikban. Amikor pedig a jv. tőlük is kérte a vadász-jegyet, az alispán azt mondotta, hogy otthon felejtették. Mindenki a két csendőrt nézte, s arra gondolt, hogy a vármegye urának biztosan elnézik a dolgot. Nagy volt a meglepetés, amikor a jv. udvariasan, de határozottan kijelentette: "Kérem alispán urat, méltóztassék abba hagyni a vadászatot". Az alispán rám nézett, mire bőlintásomból megértette, hogy nincs apelláta. A jór. ezután tovább portyázott, az alispánék pedig mán a szánra ültek, amikor az asszonynak eszébe jutott, hogy van még egy tartalék tölténytáskájuk, amelyből aztán előhalasztta a vadász-jegyüket. Az alispán pedig erre a jór. után hajtatót, bemutatta a vadász-jegyeket, ami után tovább is résztvehettek a vadászatban.

Legjobban mulatott az eseten a főszolgabíró, aki járása területén működő illetékes óra parancsnokát személyesen kérte meg, hogy a most leirt vadászatban ellenőriztesse a vadász-jegyeket és akadályozza meg a körvadászatok alkalmával szokásos vadlopást.

Egy másik főszolgabíró tréfacsináló, mulató ember volt, s nagy tisztelője Testületünknek. Mindenkor előre köszöntötte a csendőröket, ebben sose sikerült őt megelőzni. A születés napja augusztus 1-re esett. E napon a vadászok először indultak foglászni.

E főszolgabíró születés napján nagy ünnepséget rendezett, amely reggelig tartott. Ekkor pedig meginvitálta vendégeit fogoly vadászatra. Az egyik ilyen alkalommal a társaságban 4 olyan vendég is volt, akinek se puskája, se vadász-jegye. Ezeket - tiltakozásuk ellenére - a főszolgabíró saját puskáiból ellátta, s aztán két kocsira ülve elindultak fogoly vadászatra.

Nagyban folyt a vadászat, amikor délelőtt 10 óra körül látta ám a főszolgabíró, hogy a mű-utról lekanyarodik s fehéjük tart a cső. jőr. A vadász-jegy nélküliek igen zavarba jöttek erre, mire a főszolgabíró meghagyta nekik, hogy vadászva menjenek csak tovább, s egy megnevezett csárdánál majd találkoznak. Ő elintézi a dolgot a csendőrökkel.

Ezután a főszolgabíró a jobbra eső mocsaras, nádas terület-rész felé sietett, s azt elérvén, hasig gázolt a mocsárba s megállott. Amikor a jőr. észlelte, hogy egy vadász elrejtőzni iparkodik, utána indult. Közben a többi vadászok már jó messzire elhaladtak, akikkel meg a csők. nem is törődtek.

A jőr. a mocsaras részhez érve felismerte, hogy a járás főszolgabírája topog a nem éppen kellemes fürdőben ruhástul, puskával. A jv. nyomban meg is kérdezte, hogy mit csinál ott, miért szökött meg előlük, hiszen tudják, hogy vadász-jeggyel rendelkezik. A főszolgabíró nevetve válaszolta, hogy meleg van, hát lehüti kissé magát. Hiába kérlelte a jv., hogy jöjjön ki, hiszen már mellig súlyyodt a mocsárba; még vagy 10 percig alkudozott és tartotta szóval a jőr. - t a főszolgabíró, mialatt vadász társai a messzeségben eltűntek. Ekkor kijött a mocsárból, szó nélkül elővette vadász-jegyét s átadta a jv.-nek. A két cső. oldalát nagyon furta a kíváncsiság, de a főszolgabíró nem mondotta meg fürdőzésének igazi okát, de megigérte, hogy azt a járás székhelyén való találkozáskor felfedi.

Jőr. bevonulása után jelentette a történeteket az ópk.-nak, aki először ledorongolta őket, mert nem mentek a többi vadász után a vadász-jegyek ellenőrzése végett, azután megparancsolta a jv.-nek, hogy a következő napon a járás székhelyére történt elővezetést ő eszközölje, amikor is alkalma nyílik a főszolgabíróval való találkozásra.

Igy is történt. A főszolgabíró kivéve loc drb. szivart tartalmazó dobozt íróasztalának fiókjából, azt a járórvezetőnek átadta annak kijelentése közben, hogy azért fürdőzött tegnap, mert mig őt kérelték, a többiek tovább mentek, akik között volt olyan is, ki vadász-jeggyel nem rendelkezett. A jv. átvette a doboz szivart, s megköszönte a fel ilágosítást.

A főszolgabírótól kijöven, egyenesen a szárnyparancsnokságra ment, ahol jelentette a történeteket, átadván a doboz szivart is.

A rosszul sikerült tréfának bizony rossz vége is lett, mert másnap a főszolgabíró már fel lett függesztve állásából.

/folytatjuk/.

oooOooo

Öreg bajtárs.

EGY UJSÁGCIKK MARGÓJÁRA.

"56-os Magyar" c. viselő, Canadában megjelent magyar nyelvű lap egyik számában, gyalázkodó és valótlan állításoktól hemzseggő cikk jelent meg a magyar csendőrségről. Nincs a cikk aláírva, de meg e lapnak a kiadóhivatala sincs feltüntetve. De meg nem is akarunk pereskedni az idegenben, s a magunk részéről csak annyit jegyzünk meg a közöltekre, hogy a csendőrség szolgálatteljesítésének idején otthon csak az a bűnöző kisebbség félt tőlünk, amely most a becsületes magyarok tömegét terrorizálja, zaklatja, üldözi s tartja állandó rettegésbe-alkotmány és törvény ellenesen szerzett hatalmával.

Helyettünk azonban beszéljen a Canadában megjelenő, Képes Világ Híradó, V. évf. -nak f. évi 4. számában, a lap főszerkesztőjének, Szilvássy Lászlónak aláírásával megjelent cikke:

"56-os Magyar" /?/. "Világ életemben azerzióval viseltem a sötétben bujkáló és mi sem természetesebb, ezzel egyidejűleg

./.

aljasul köpködő egyénekkel szemben. Olyanok ezek, mint a "jóakaratu" névtelen levélírók, akik a sötétség biztosnak látszó homályába bujva áskálódnak legtöbbször igaz emberek ellen, tudva azt, hogy bűnös és aljas cselekedetükért senki sem vonhatja őket felelősségre.

A napokban egy újság-féle került a kezembe, amely az "56-os Magyar" hangzatos fejcímét viseli és azzal dicsekszik a fejcím alatt, hogy: "Az 1956-os Magyarok Szövetségének a lapja".

Miután-hála Istennek-"Szövetségekkel" bőven el vagyunk látva, lehet, hogy ilyen szövetség is akad Torontóban /sőt állítólag New-Yorkban is/, az azonban kétségtelen, hogy ez a szövetség, ha valóban a fent-nevezett újság a hivatalos lapja, nem az 1956-os becsületes magyarok szövetsége! Annyi piszok, annyi gyalázkodás, a tisztességes magyar múlt olyan-mérvü leköpése ordít ki minden sorából, hogy Torontó helyett nyugodtan kiadhatnák Budapesten, vagy Moszkvában is, sőt talán még ott sem tudnának ehhez fogható "népidemokratikus" hangot megütni.

A lap"szellemére" és irányvonalára vonatkozólag idézek néhány kitételt:

"A csendőrség szerepe a magyar történelemben már senkjé előtt nem képezheti vita tárgyát -a nyílt fasiszták kivételével persze. Sokezer magyar paraszt munkás, /ez új meghatározás, eddig nem ismertük, de az is lehet, hogy a cikk szerzőjének helyesirásí zavará, mivel gyakran előfordul ószerzőségénél. A szerk./, polgár és értelmiségi vére szárad ennek az embertelenségéről hirhédtt szervezetenek a lelkiismeretén. Szadista vérengzésiikkel nyomták el a reformokra és földosztásra vagyó lakosságot. Egy negyed századon keresztül töltötték be a reakciós Horthy rendszer janicsárjainak a szerepét. A ma már klasszikusnak számító magyar költők és írók csak a megvétel hangján szóltak erről a közutálatnak örvendő karhatalmi alakulatról".

Ennyi, gondolom elég kedves Olvasóinknak ahhoz, hogy tisztába legyenek az "56-os Magyar" szerkesztőinek politikai beállítottságával. Nem képezheti különösebb vita tárgyát.

Nem akarjuk megvédeni derék csendőreinket, megvédik ők magukat, amiatt nem kell aggódniuk. Csúpán azt akartam megjegyezni és nem kizárólag a magam nevében; vagyunk még néhány millióan, akik hasonlóan gondolkozunk, úgy otthon, mint az emigrációban; hogy a becsületesen gondolkodó magyarság körében "közutálatnak" csak a mai hazai rendszer csirkefogó vezetői és azok a sötétben bujkáló zsoldosaik örvendhetnek, akik ilyen gyalázatos újságot szerkesztenek!

A korszak azonban csak addig jár a kutra, amíg el nem töríki!

Az "56-os Magyar" is csak addig köpköd, amíg a canadai rendőrségnek eszébe nem jut a vendégjoggal való visszaélés. Mert ez, az! Mégpedig a legpimaszabb! "

oooOooo

EGY BAJTÁRSI TALÁLKOZÓ.

Októberi száraz és átlátszó köd fekdtt Canada legnagyobb iparvárosának óriási területén. A ködnek azon fajtája, melyben minden látható, amelyik az ivlámpák fényéből prizma karikát csinál. Fátyolszerű köd, mely az embert gondolkozásra készteti éppen misztikus volta miatt. Szombat estéjének hatalmas forgalmát, mintha kicsit lehalkította volna. A gépkocsik zajára picit hangfogót akasztott a leszállott ködtenger. A város szélén, egyiki villa jól ápolt fűszőnyege előtt gépkocsit állott meg. Szerettt mosollyal az arcán a házigazda már várta vendégeit. Ha soha sem láttuk volna megelőzően őt, az első pillanatokban is észrevehettük benne -a polgári ruha ellenére is -a katonát, az idősebb bajtársat és az utolsó világháboruban résztvett repülő tisztet. Benn, a fogadó szobában, őszhajú Hölyg -társaságában levő rokoniával együtt - fogadott bennünket, a helyi csoport négy legidősebb tagját. Arcán, mozdulatiban és szavaiban az a nemes női méltóság tüköröződött, amely mindenkinben tiszteletet és rokonszenvet vált ki. A látogatás két órája alatt úgy éreztük, mintha odahaza lennénk a tiszaparti kuriában, ahol családja élt, született és ahonnan annak idején elindult. Annak a háznak légréteget körül bennünket itt is, a sok-ezer mérföld és az eltelt másfél évtized ellenére. Csoportunknak, tiszteletére átadott, szerény virágait meghatódva vette át azzal, hogy azokat visszatérése után azonnal Férjének sírjára helyezi.

./.

Az Őszhaju Hölgy, szeretett, volt parancsnokunknak, Tölgyesy vezérőrnagy urnak felesége. Őt fogadtuk családias jellegű, kicsi, de őszinte és bensőséges összejövettel keretében. Vele szemben két idősebb tiszthelyettes Bajtársunk ült. Az idősebb, az egyik határszéli kerület nyomozó alosztályának értékes nyomozója! Nyomban a háboru után fogságba került, s Oroszország európai részét övező, jegostengeri sávjában éveken át "nyaralt". Hazaszállítása után azonnal menekülni kényszerült azért, mert becsületesen szolgálta Hazáját, így kezeztet ártalmatlanná tenni azokat, akiknek a mai szörnyű otthoni helyzetet köszönhetjük. Mellette egy valamivel fiatalabb Bajtársunk -1943 év végéig az alsóvereckei őrs-parancsnok- foglalt helyet. Tisztességes magyar ember Verecke község nevének hallatára Árpád apánk dicsőséges lovasaira gondolt, akik az ottani hegyszoroson keltek át a honfoglalásra. Sajnos, hogy a vereckei hágon keresztül kellett elhagynia hazánkat a hős szabadságharcos Rákóczi Ferencnek is, hogy Rodostóig bujdosson. Ő is nagy alázattal hajlott meg Isten akarata előtt és engedelmesen fogadta a földi életének egészen át tartó bujdosást. E gyászos emlékü történelmi eseményt a Vereckei hágon, a magyar-lengyel határ átkelő helyén, felállított emlékmű örök időig hirdeti, és a Rákóczi nevét a magyar szivokban élteti. A vereckei őrs azt a szerepet töltötte be Testületünk általános szolgálatában, amit egy-egy város csatorna rendszerében a szűrő berendezések jelentenek. Az ezeréves határ egyik legfontosabb átkelő helye volt ott, amelyen át próbált behatolni a Nemzet életébe a szenny és az üledék Kelet felől.

Hosszu és utolsó részében kátyúkkal keresztezett ut volt az, mely a tiszaparti templomtól -Isten fenségese rendelkezése folytán- az Ottawa-i temetőig, Vezérőrnagy ur sírjáiig vezetett. A jelenlevő hűséges élettárs mindig mellette volt, jobban-rosszban egyaránt, Férje mellett, akit mindenki osztatlanul szeretett.

Szóba került minden a kedves összejövetele: Az élő és elköltözött Bajtársaink, családjaink helyzete, napjaink különböző problémái. Legtöbbet azonban szülő Hazánk és volt Testületünk megannyi boldog emlékeit idéztük fel. Tíz óra után -lelkünkben egy szép este emlékével gazdagodva- hagytuk el a vendéglátó kedves társaságot.

Az együttlélt tartama alatt, majd hazamenet gépkocsinkban, a szürke, ködös canadai éjszakában úgy éreztük, hogy velünk volt szeretett parancsnokunk, a hontalanságban elhalt Tölgyesy Győző vezérőrnagy ur szelleme!

Az egyik bajtárs Hamiltonból.

oooOooo

A DOHÁNY.

A magyar föld csodálatos terméknysége mindannyiúnk előtt jól ismert. Jártunkban, keltünkben ehhez hasonlót alig találhatunk szerete a nagyvilágban.

Az állami kísérleti intézetek tájonként állapították meg, hogy a föld mily termények termesztésére alkalmas. Ilyen kísérlet után az Alföld egyes vidékein dohányt termeltek jó eredménnyel. Portyázások alkalmával láttuk a szorgos dohánykertészeket tavasszal, amint a palántalással foglalkoztak, de láttuk a kapálást és a dohányszüretet is. Ha ősszel az utunk a dohányszárító pajták mellett vezetett, kíváncsiságból is megnéztük, hogyan sárgul füzérekben a dohány. Késő őszi estéken becsalt bennünket a lányok s legények dala a fűtött dohánysimitókba, hogy kicsit megmelegedjünk, elbeszélgessünk.

A besimitott dohány osztályozva került a dohánybeváltókba és onnan a dohánygyárakba feldolgozásra. Innen aztán a dohányos ember sokféle ízlésének megfelelően, különböző aromával kerültek a közfogyasztásba.

A dohány nálunk állami monopólium lévén, ellenőrzésével a fináncok foglalkoztak, de nagyon is szigoruan.

A magyar ember egyik jellemvonása, ha valamit tiltanak neki, csak azért is áthágja a tilalmat. Így volt a dohánynal is. Akárhogy ellenőrizte a finánc, szivta azt mindenki, aki csak hozzá tudott jutni, mielőtt a dohány a beváltókba bekerült volna. Szűz-dohánynak nevezték ezt otthon, s a dohánytermő vidékeken a dohánykertészek és minden rettye-rutyájuk csak ilyen dohányt szivott. "Kéz kezét mos" elv alapján talán

érthető, hogy a dohánykertészekkel szemben a fináncok is elnézést tanúsítottak, tőlük szereznév be dohányszükségletüket. Aggodalomra ok nem volt, mert az áldott magyar föld dohányt bőven adott.

Az élelmesebb gazdák is megtermelték az egész évi szivni-valét, elrejtve a dohánypalántát egy-egy nagyobb kukorica-tábla középen.

Tilalom ide, monopolum oda, bizony még jó magunk is szivebben szivtuk a szüz-dohányt, ha az őrs területén dohányt is termeltek.

Ha most, hosszú évek után mégis akadnának olyan mimoza lélekű Bajtársak, akik emiatt elitélően nyilatkoznának, azoknak csak annyit mondhatok megnyugtatójukra, hogy oly sok minden elő volt nekünk írva tilalomként, hogy ha annak a felét betartottuk, akkor már egész csend-őrök voltunk!

Ismétlem, a fináncok ellenőrizgették a dohányt ugyancsak. Ahol aztán valakit rajtakaptak, azok nyögtek sokáig a büntetést. Mi ilyen ügyekbe csak akkor avatkoztunk, ha büncselekménnyel állott kapcsolatban, vagy tettenérés esetén.

Szolgálataink alkalmával találkoztunk a fináncokkal. Beszélgetés közben elővettük a dóznit, megkínáltuk őket is. Az első volt, hogy beleszagultak a dohányba. Azt úgy is tudták, hogy szüz-dohány, de hatáskeltés kodvéért a második beszagolás után már megmondták pontosan, hogy a Bíró avagy a Dombháti tanyáról való. Fene jó orruk volt. Ők is elővették a dóznit, mi is szagolgattunk abba, de soha megállapítani nem sikerült a dohány termelési helyét.

A fináncokkal már csak azért is tartottuk a kapcsolatot, mert a vidéken mi képviseltük a fegyveres alakulatot. Összejövgettünk velük, hol nálunk, hol náluk. Ilyenkor ittuk meg az örök béke-poharat, meg szivtuk a béke-pipát. Társalgás közben viccelődtünk is. Ők mindig csak azzal az eggyel hozakodtak elő, hogy "valahol a Dunántúlon, egyik éjjelen ellopták egy cső, őrs disznait. Ütközben egy leest a székéről és az éppen ott elhaladó cső járőr segített azt feltenni". Ha meg az ember Dunántúlon szolgált, ott meg már úgy adták elő, hogy az eset a Tiszántúlon történt.

Mi aztán nem maradtunk adósok, s huztuk reájuk a köztudatba is átment, fináncokra vonatkozó éleket. Kezdtek, hogy: "Titeket mindenki csak úgy ismer, mint spendő huszárokat! Még Ti beszéltek arról, hogy fegyveres őrtestület vagytok? Hiszen nincsen semmi fegyverhasználati jogotok! Halálátok után csak 5 perccel vagytok jogosultak fegyverhasználatra! A görbe karót, meg a pisztolyt csak szemfényvesztésül hordjátok. A katonai kiképzétek is urimódi! Ha reggel a szemlézettek gyakorlatra sorakoztat, így szólít meg benneteket: Uraim kérem! Farral a patika felé legyenek szivesek felállni kincstári alakzatba! Még Ti beszéltek katonaságról?"

Sorolhatnám az ilyeneket még tovább is, de úgy gondolom, ez is elég annak a szemléltetésére, hogy a heccelődésben mi voltunk fő-lényben.

..

Dohánytermő vidék egyik őrsén szolgáltam, mely járási székhely is volt, így egy finánc szakasz is állomásozott ott. Zajlottak a béke évek felettünk és a két testület között is állandósult a megbékülés egy-egy összejövétel alkalmával. A téli estéket kártyázással és sakkozással töltöttük. A szakaszparancsnokunk szenvedélyes ulista volt. Tudott is jól játszani, s állandó partneri voltak az őrsről, meg a fináncoktól. Többen közülünk nem kártyáztak, így csak gibiceltünk a játéknál. Az egyik alkalommal megtörtént, hogy egy finánc elfogta a szakpk. ultimóját. Nosza az öreg folesattaát, hogy a finánc hamisan játszott. Mi, a gibicek aztán bizonyítottuk ezt már csak abban a reményben is, hátha elnézőbb lesz a szakpk. a szemléje alkalmával eszközözlendő ruha-vizsgánál, mert ez volt a vesszőparipája, és embernek kellett lenni ahhoz, hogy szekaturáját kibírassuk.

Nagy harag lett ám ebből, a fináncok nagyon is megsértődtek a bizonygatásunk miatt, a szakpk. meg elrendelte, hogyha ezután meglát egy fináncot beszélni, annak melege lesz. Ugyanígy a finánc-szemlész is megtiltotta a fináncoknak a velünk való beszélgetést.

Egy rongyos "hetes" miatt összeomlott a béke közöttünk, mit eddig olyan gondosan ápolgattunk. Minden akciónak van egy reakciója

./.

is, így e nagy haragvásnak ugyancsak végeszakadt egyszer.

/folytatjuk/

oooOooo

A CIGÁNYOK.

A cigányt világszerte ismerik. A magyar cigányt a zene és hegedűje tette ismertté. Mi csendőrök -sajnos- más oldalról is ismerjük őket: a rosszról. Így is emlékszünk rájuk.

A háboru utáni években Németországban, egyik magyar író tol-lá-ból hosszabb cikk jelent meg a cigányokról. Nehézmenyozte az író, hogy mi magyarok tul sokat emlegetjük a cigányt, -dalban, viccban és beszéd-ben egyaránt. Jó néhány eset felsorolása után annak a nézetének adott kifejezést, hogy azok -bizonyára a németekre gondolt- akik nyelvünket nem ismerik, viszont a cigány szót a saját nyelvükön is megértik, ennek a szónak gyakorta hallásakor azt gondolhatják rólunk, hogy magunkról be-szélünk, s így cigányok vagyunk.

Lehet, hogy van valami alapja annak, amit az író mondott. Ép-pen azért nem szeretném bosszantani, de megmondom, hogy nekünk csendőrök-nek nem kedvtelésből, hanem szolgálatunkból folyólag kellett ismerni a cigányt, s így ha emlegetjük, mondani is akarunk vele valamit.

Ugy érzem, hogy nem tulzás, ha azt írom, hogy mi állandó harc-ban állottunk a cigányokkal. Mi voltunk a rend őrei, ők pedig annak el-rontói. Talán ez, vagy még inkább kegyetlen természetük eredménye, hogy ma, a kommunista Magyarországon a közbiztonsági szolgálatot ők látják el főként, -különösen az AVO utján.

Szabad legyen tehát róluk emlékezni. A sok eset közül csak egyet, egy mindennapi eseményt mondok el. És ezt is csak azért, hogy mi-lyen fajzat a cigány, tehát azok, akik ma otthon közbiztonsági szolgálá-tot teljesítenek.

Az esemény helye: a Szamoshát. Ideje: a harmincas évek. Sze-replői: a cigányok. A járás főszolgabirája szükségét látta, hogy a cigá-nyoknak fertőtlenítést rendelje el. Egy orvost, borbélyt és egy fertőt-lenítő gőzgépet, megfelelő személyzettel annak fogatosítása végett ki-rendelt. Felhívta az illetékes cső.őrsöt is, hogy a cigánytelep lezárá-sáról és a rend fenntartásáról gondoskodják.

A megvizsgálást az orvos végezte. Ha valakinek tisztátalan volt a ruhája -és mert ilyen volt valamennyinek- a gőzgéphe tétette. Ha pedig valakinek a hajában férget, vagy serkét talált, szőrtelenítést ren-delte el, és azt a borbély nyomban el is végezte.

A ruhaneműek fertőtlenítése simán ment. A gyermekek és fér-fiak szőrtelenítése sem okozott nagyobb gondot. A baj ott kezdődött, amikor a nők hajvágására került sor.

A csők, a telep cigányait és természetüket jól ismerték. E-zért a férfiakat a nőktől és gyermekektől már eleve külön választották, és egy csoportba sorakoztatták. Amikor ezek meglátták, hogy az első nő a fertőtlenítő helyiségből orditozva és haj nélkül lépett ki, a férfi ci-gány tömeg megmozdult és káromkodás közepette a jőr. felé közeledett. Fel-lépésük oly agresszív volt, hogy a jőr. tagjai puskájukat "szuronyt sze-gezz" helyzetbe vették, mire a cigányok megtorpantak. De egy mégis me-rész maradt, és hangosan a jv. felé kiáltotta: "Elcsufították az asszonyt! Nekem most már nem kell! Iljen vele maga!"

Ezek voltak ők! És ma?... Az élet és halál urai otthon!

Bihari Bünlátó.

oooOooo

KÖZLEMÉNYEK, SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

A MKCSBK vezetősége, karöltve a B.L. szerkesztőségével, egy csendőrkönyv kiadását tervezi abban az esetben, ha annak megvételére anyai Bajtárs jelentkezik, hogy a térítési ár fedezi a nyomdaköltségeket. E könyv e-gyik fejezete felöleli azokat a rágalmakat és ezek cáfolatát is, amelyek-vel a Testületet a világ előtt bemocskolni igyekeztek. Felkérjük a csoport-vezető Bajtársakat, hogy tagjaiknál e könyv megrende-lését szorgalmazzák, és összesítve közölik a B.L. Szerkesztőségével, hogy

Ezúton köszönettel nyugtázzuk az Ön. . . . hozzájárulását a B.L.-re, segélyalapra.

=o=

hány példányra tartanak igényt? Csoportokon kívül élő Bajtársaink igénylésüket közvetlenül közöljék ide. Az igénylésüket legkésőbb 1963. január 15-ig várjuk.

Örömmel vettük már is egy Bajtársunk értesítését, hogy ő maga és barátai számára a kiadni tervezett könyvből 20 példányt igényel. A könyv térítési ára a megrendelők számától függ. Az összeállításánál közreműködőknek tiszteletdíjat nem fizetünk, csak a papír és nyomda költséget kell megteríteniük.

Deme Lajos szds., Bajtársunk, canadai területvezető a m. hónap végén adta ki Karácsonyi Körlevelét és évi jelentését. Az igen értékes összefoglalójában felsorolta az ottani csoportjaink évi tevékenységét, állástfoglalt közösségi életünket érintő minden aktuális ügyben, s utmutatást adott a jövőre.

Sajnos, hogy helyszüke miatt nem közölhetjük teljes terjedelemben az összefoglalót. Az eredményekben is gazdag és igen értékes önzetlen munkássághoz azonban igaz örömmel gratulálunk. Adjon a jó Isten továbbra is erőt, egészséget annak folytatására, Bajtársaink pedig teljes erejük-ből folyamatosan támogassák célkitűzéseinket, hogy a hontalanság 18. évében is büszkén hirdethessük: A magyar csendőrszellem él és élni is fog!

---

id. KUTI JÓZSEF alhdgy és LOMNICZY FERENC alez. Bajtársainkat szólította el az Ur sorainkból, előbbit f. évi október 5-én Newcastlen, míg utóbbit f. évi október 21-én Salzburgban temették el. Nem érhatték meg, hogy földi maradványaikat magyar földre helyezték örök nyugalomra, pedig ezután igen sovárogtak.

Legyen háborítatlan nyugalmuk az idegen földben is. Hátrahagyott hozzártatózóink pedig a hatalmas Isten adjon mielőbbi belenyugvást a megváltozhatatlanba és fájdalukra gyógyító irt!

Szénási Mihály főtörm. és Ország nevű egyéb adata ismeretlen bajtársainkat keressük! Aki tud róluk, közölje ide címüket!

Mi a szociálista állam?-írta: Kolakovszki varsói professzor. A szociálista állam az, illetve az nem: egy állam, melyben az ártatlan emberek otthon ülnek és várják, mikor jön értük a rendőrség,
 ...az, illetve az nem: egy állam, melyben szerencsétlenség, ha az ember kimondja, amit gondolt,
 ...az, illetve az nem: egy állam, melyben bírói eljárás nélkül el lehet valakit ítélni,
 ... az, illetve az nem: egy állam, mely nem engedélyezi állampolgárainak külföldre való utazást,
 ...az, illetve az nem: egy állam, melyben több a rendőrségi besugó, mint a betegápolónő és többen vannak börtönben, mint kórházban,
 ...az, illetve az nem: egy állam, mely nagyszerű rakétákat, de silágy minőségű cipőket állít elő,
 ...az, illetve az nem: egy állam, mely tudja a nép véleményét, mielőtt megkérdezte volna és előre megmondja a parlamenti választások eredményét,
 ...az, illetve az nem: egy állam, mely nem szereti, ha polgárai a tegnapi vagy tegnapelőtti ujságokat újra elolvassák.

ooOooOoo

H A N D S C H R I F T - K É Z Í R A T . A D R E S S - C I M : B . S . S Z E R K E S Z T Ó S É G E

UTRECHT. Nansenlaan 29. Nederland-Europe.

Drukkwerk!
Printed Matter!
Periodique!
Drucksache!

Heer
 Mr. Dr. Béla R E K T O R
 Msr.
 Herrn. P.O.Box 784.

Presidio of Monterey, Calif.
 U.S.A.

